

Finanční majetek majetkové CP

Přednáška č. 4

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Uspořádání a označování položek rozvahy

B. Dlouhodobý majetek

B.III. Dlouhodobý finanční majetek

B.III.1.	Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba
B.III.2.	Zápůjčky a úvěry – ovládaná nebo ovládající osoba
B.III.3.	Podíly – podstatný vliv
B.III.4.	Zápůjčky a úvěry – podstatný vliv
B.III.5.	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly
B.III.6.	Zápůjčky a úvěry – ostatní
B.III.7.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek
B.III.7.1.	Jiný dlouhodobý finanční majetek
B.III.7.2.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek

Uspořádání a označování položek rozvahy

C. Oběžný majetek

C.III.	Krátkodobý finanční majetek
C.III.1.	Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba
C.III.2.	Ostatní krátkodobý finanční majetek
C.IV.	Peněžní prostředky
C.IV.1.	Peněžní prostředky v pokladně
C.IV.2.	Peněžní prostředky na účtech

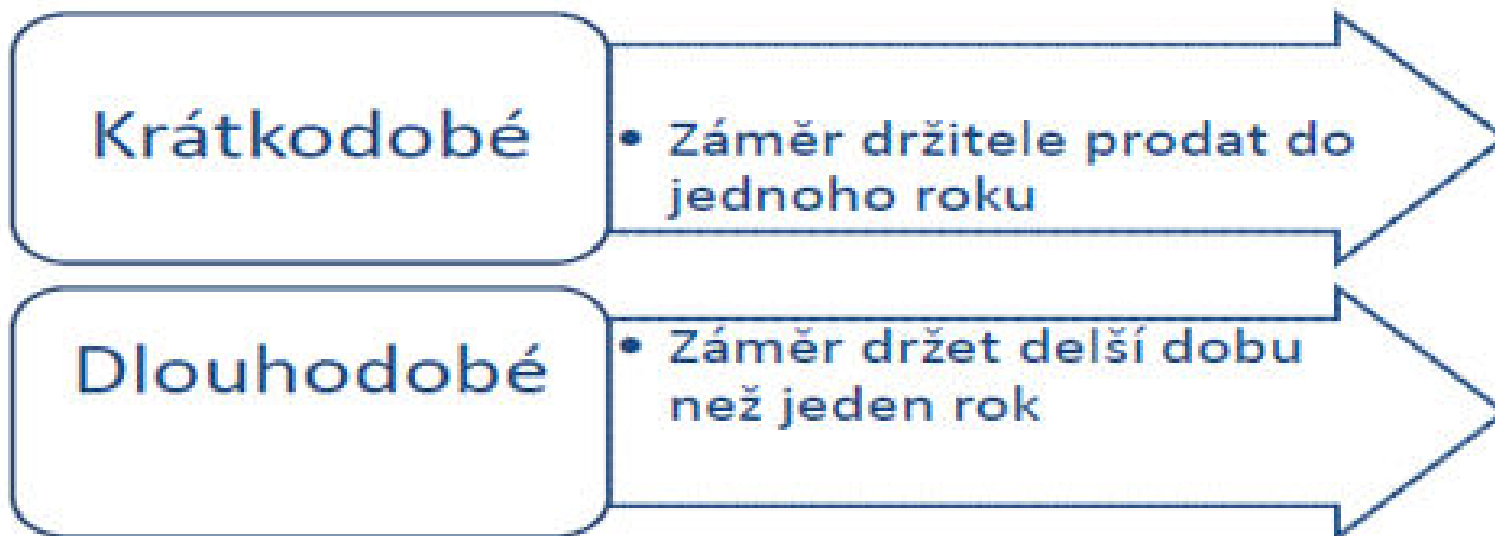
Zdroj: autor

Dlouhodobý a krátkodobý FM

- Účetní jednotka sama rozhodne, zda hodlá aktivum držet déle jak jeden rok, či nikoli
- V závislosti na tom bude aktivum vykázáno v rozvaze

Investor - pohled věřitele

Třídění cenných papírů z pohledu času

Nabytí finančního majetku

- nákupem
- darem
- vkladem od jiné osoby
- poskytnutím půjčky
- převodem finančních prostředků na termínované vklady

Cenný papír (CP)

Listina, která představuje pohledávku (právní nárok) vlastníka vůči tomu, kdo cenný papír emitoval

CP listinné – věc hmotná movitá

CP zaknihované (práva) – věc nehmotná movitá

Cenné papíry – legislativa ČR

- dohled nad finančním trhem – ČNB
- centrální evidenci cenných papírů v ČR vede **Centrální depozitář cenných papírů, a.s.** (dceřiná společnost Burzy cenných papírů Praha a.s.) – přiděluje CP mezinárodní identifikační číslo (ISIN)
 - obstarává splácení CP, vrácení CP, vyplácení výnosů z CP, úschova a správa investičních nástrojů

Hodnota cenného papíru

- **Nominální (jmenovitá) hodnota** – částka v peněžních jednotkách uvedena na CP
- **Tržní hodnota** – cena, za kterou je CP skutečně obchodován
- **Kurz cenného papíru** - cena, za kterou se CP obchoduje na regulovaném trhu
- **Emisní kurz** – peněžní částka, za kterou emitent vydává cenný papír

Členění cenných papírů

- **Majetkové cenné papíry**
- **Dluhové cenné papíry**

Majetkové cenné papíry

● Akcie – podíl na ZK

právo akcionáře podílet se dle zákona a stanov na řízení, na zisku, na likvidačním zůstatku podniku

Stanovy mohou akcie obdařit různými právy – různá váha hlasů, rozdílný, pevný, podřízený podíl na zisku

Akcie kusové – podíl na ZK poměrně k celkovému počtu vydaných akcií (procentem)

Majetkové cenné papíry

- **Zatímní list** = nesplacená akcie
nahrazuje po přechodnou dobu akcie
až do okamžiku splacení emisního
kurzu akcie
- **Opční list** = CP, který opravňuje uplatnit
přednostní právo na upisování akcií při
zvyšování ZK a.s. nebo právo na
získání vyměnitelných či prioritních
dluhopisů

Majetkové cenné papíry

- **Kmenové listy** = možnost, aby podíl na ZK s.r.o. byl vyjádřen cenným papírem
- **Podílové listy** = CP s nímž je spojeno právo podílníka na zisku z hospodaření fondu

Oceňování CP k datu uskutečnění účetního případu (obecný pohled)

- **Pořizovací cena**
- **Jmenovitá hodnota**
- **Reprodukční pořizovací cena**
- **Zůstatková cena nepeněžitého vkladu v obchodní korporaci**

Náklady související s pořízením cenných papírů a podílů

- **Poplatky makléřům**
- **Poplatky poradcům**
- **Poplatky burzám**

Součástí ocenění CP nejsou:

Úroky z úvěru na pořízení CP a podílů,
náklady spojené s držbou CP

Metody oceňování při vyřazení cenných papírů

- FIFO
- vážený aritmetický průměr
- individuální ocenění

Oceňování cenných papírů k rozvahovému dni (obecný pohled = ZoÚ)

Reálná hodnota

Cenné papíry s výjimkou:

- cenných papírů držенých do splatnosti
- cenných papírů představujících účast s rozhodujícím nebo podstatným vlivem
- cenných papírů emitovaných účetní jednotkou

Oceňování cenných papírů k rozvahovému dni (obecný pohled = majetkové i dluhové CP)

- Reálnou hodnotou
- Metodou ekvivalence
- Zůstatkovou hodnotou
- Metodou pořizovací ceny

Oceňování majetkových CP k rozvahovému dni

Reálná
hodnota

- CP k obchodování
- CP realizovatelné

Pořizovací
cena

- Pokud není možno použít reálnou hodnotu

Ekvivalence

- Majetkové účasti s rozhodujícím nebo podstatným vlivem

Majetkové cenné papíry

Dlouhodobá aktiva

- **Majetkové účasti – podstatný a rozhodující vliv**
 - Metoda ekvivalence – fond z přecenění
- **Realizovatelné cenné papíry**
 - Reálná hodnota
 - Přecenění do vlastního kapitálu – fond z přecenění

Příklad 1

Účetní jednotka v roce 20X1 pořídila 10 ks akcií společnosti X, a.s. **za účelem dlouhodobého držení.** Za 1 ks zaplatila 210 000 Kč včetně poplatku makléři.

Základní kapitál společnosti X, a.s. je tvořen 40 ks akcií o nominální hodnotě 200 000 Kč za 1 ks.

K rozvahovému dni 20X1 vlastní kapitál společnosti X, a.s. činí 8 500 000 Kč.

K rozvahovému dni 20X2 vlastní kapitál společnosti X, a.s. činí 7 900 000 Kč.

Řešení příklad 1

Jaká je pořizovací cena podílu?

- $10 \times 210\,000 = 2\,100\,000$ Kč

Jaká je hodnota základního kapitálu společnosti X, a.s.?

- $40 \times 200\,000 = 8\,000\,000$

Jaký podíl ve společnosti X, a.s. byl nakoupen?

- $10/40 \times 100 = 25\%$

Jakou metodou bude finanční investice oceňována k rozvahovému dni?

- ekvivalence

Řešení příklad 1

31.12.20X1

● $8\,500\,000 \times 25\% = 2\,125\,000$ Kč

31.12.20X2

● $7\,900\,000 \times 25\% = 1\,975\,000$ Kč

Aktiva	Brutto	Korekce	Netto	Pasiva	Netto
20X1 PC	2 100 000		2 100 000	FzP	---
20X1 FI PV	2 125 000		2 125 000	FzP	+ 25 000
20X2 FI PV	1 975 000		1 975 000	FzP	- 125 000

Zdroj: autor

Příklad 2

Účetní jednotka v roce 20X1 pořídila 20 ks akcií společnosti ABC, a.s. **za účelem dlouhodobého držení.**

Za 1 ks zaplatila 30 000 Kč včetně poplatku makléři.

Základní kapitál společnosti ABC, a.s. je tvořen 500 ks akcií o nominální hodnotě 10 000 Kč za 1 ks.

K rozvahovému dni 20X1 tržní hodnota 1 ks akcie společnosti ABC, a.s. činí 28 000 Kč.

K rozvahovému dni 20X2 tržní hodnota 1 ks akcie společnosti ABC, a.s. činí 33 000 Kč.

Řešení příklad 2

Jaká je pořizovací cena podílu?

- $20 \times 30\,000 = 600\,000$ Kč

Jaká je hodnota základního kapitálu společnosti ABC, a.s.?

- $500 \times 10\,000 = 5\,000\,000$

Jaký podíl ve společnosti ABC, a.s. byl nakoupen?

- $20/500 \times 100 = 4 \%$

Jakou metodou bude finanční investice oceňována k rozvahovému dni?

- reálnou hodnotou

Řešení příklad 2

31.12.20X1

● $RH = TH\ 20 \times 28\ 000 = 560\ 000\ \text{Kč}$

31.12.20X2

● $RH = TH\ 20 \times 33\ 000 = 660\ 000\ \text{Kč}$

Aktiva	Brutto	Korekce	Netto	Pasiva	Netto
20X1 PC	600 000		600 000	FzP	---
20X1 FI MP	560 000		560 000	FzP	-40 000
20X2 FI MP	660 000		660 000	FzP	+60 000

Zdroj: autor

Majetkové cenné papíry

Krátkodobá aktiva

- **Cenné papíry podstatný a rozhodující vliv**
 - Metoda ekvivalence – přecenění do vlastního kapitálu - fond z přecenění
- **Cenné papíry k obchodování**
 - Reálná hodnota
 - Přecenění výsledkově – náklady, výnosy
- **Ostatní realizovatelné cenné papíry**
 - Reálná hodnota
 - Přecenění do vlastního kapitálu – fond z přecenění

Příklad 3

Účetní jednotka v roce 20X1 pořídila 20 ks akcií společnosti ABC, a.s. **za účelem krátkodobého držení.**

Za 1 ks zaplatila 30 000 Kč včetně poplatku makléři.

Základní kapitál společnosti ABC, a.s. je tvořen 500 ks akcií o nominální hodnotě 10 000 Kč za 1 ks.

K rozvahovému dni 20X1 tržní hodnota 1 ks akcie společnosti ABC, a.s. činí 28 000 Kč.

K rozvahovému dni 20X2 tržní hodnota 1 ks akcie společnosti ABC, a.s. činí 33 000 Kč.

Řešení příklad 3

31.12.20X1

● $RH = TH\ 20 \times 28\ 000 = 560\ 000\ \text{Kč}$

31.12.20X2

● $RH = TH\ 20 \times 33\ 000 = 660\ 000\ \text{Kč}$

Aktiva	Brutto	Korekce	Netto	Pasiva	Netto
20X1 PC	600 000		600 000	FzP	---
20X1 KFM	560 000		560 000	FzP	-40 000
20X2 KFM	660 000		660 000	FzP	+60 000

Zdroj: autor

Příklad 4

Účetní jednotka v roce 20X1 pořídila 20 ks akcií společnosti ABC, a.s. **za účelem obchodování.**

Za 1 ks zaplatila 30 000 Kč včetně poplatku makléři.

Základní kapitál společnosti ABC, a.s. je tvořen 500 ks akcií o nominální hodnotě 10 000 Kč za 1 ks.

K rozvahovému dni 20X1 tržní hodnota 1 ks akcie společnosti ABC, a.s. činí 28 000 Kč.

K rozvahovému dni 20X2 tržní hodnota 1 ks akcie společnosti ABC, a.s. činí 33 000 Kč.

Řešení příklad 4

31.12.20X1

● $RH = TH\ 20 \times 28\ 000 = 560\ 000\ \text{Kč}$

31.12.20X2

● $RH = TH\ 20 \times 33\ 000 = 660\ 000\ \text{Kč}$

Aktiva	Brutto	Korekce	Netto	Pasiva	Netto
20X1 PC	600 000		600 000	VH 20X1	---
20X1 KFM	560 000		560 000	VH 20X1	-40 000
20X2 KFM	660 000		660 000	VH 20X2	+100 000

Zdroj: autor

Příklad 5

Účetní jednotka v roce 20X1 pořídila 20 ks akcií společnosti ABC, a.s. za účelem dlouhodobého držení. Za 1 ks zaplatila 30 000 Kč včetně poplatku makléři.

Základní kapitál společnosti ABC, a.s. je tvořen 500 ks akcií o nominální hodnotě 10 000 Kč za 1 ks.

K rozvahovému dni 20X1 tržní hodnota 1 ks akcie společnosti ABC, a.s. činí 28 000 Kč.

K rozvahovému dni 20X2 tržní hodnota 1 ks akcie společnosti ABC, a.s. činí 33 000 Kč.

Účetní jednotka k rozvahovému dni použije metodu pořizovací ceny (ne reálnou hodnotu).

Řešení příklad 5

31.12.20X1

- TH 20 x 28 000 = 560 000 Kč
- Opravná položka ve výši 40 000 Kč

31.12.20X2

- TH 20 x 33 000 = 660 000 Kč
- Zrušení opravné položky ve výši 40 000 Kč

Aktiva	Brutto	Korekce	Netto	Pasiva	Netto
20X1 PC	600 000		600 000	---	---
20X1 FI MP	600 000	40 000	560 000	VH 20X1	-40 000
20X2 FI MP	600 000	0	600 000	VH 20X2	+40 000

Prodej majetkových cenných papírů

- **MCP – přeceňované do FzP**
 - $VH = \text{prodejní cena CP} - \text{pořizovací cena CP}$
 - Rozpuštění FzP proti přecenění MCP v aktivech
- **MCP – přeceňované do VH**
 - $VH = \text{prodejní cena CP} - \text{reálná hodnota CP v rozvaze}$

Příklad 6

Účetní jednotka vlastní od roku 20X1 5 ks akcií společnosti CD, a.s. o nominální hodnotě 1 kusu 20 000 Kč, které pořídila za PC celkem 120 000 Kč a 5 ks akcií společnosti CD, a.s. o nominální hodnotě 1 kusu 20 000, které pořídila za PC celkem 130 000 Kč. Nákupy v roce 20X1 celkem získala 10% dlouhodobý podíl ve společnosti.

K 31.12. 20X5 činila reálná hodnota 1 ks akcie 24 000 Kč.

V průběhu roku 20X6 došlo k prodeji 6 ks akcií společnosti CD, a.s. za prodejní cenu za 1 kus 24 600 Kč. Při vyřazení akcií stejného druhu je používána metoda váženého aritmetického průměru.

K 31. 12. 20X6 činila tržní hodnota 1 kusu akcie 25 100 Kč.

Řešení příklad 6

20X5

RH: $10 \times 24\,000 = 240\,000$ Kč

FzP: $RH - PC = 240\,000 - 250\,000 = -10\,000$ Kč

20X6 - prodej

Výnosy: $6 \times 24\,600 = 147\,600$ Kč

Náklady: $6 \times 25\,000 = 150\,000$ Kč

VH 20X6: -2 400 Kč

20X6 - přecenění

RH: $4 \times 25\,100 = 100\,400$ Kč

FzP: $RH - PC = 100\,400 - 100\,000 = 400$ Kč

Aktiva	Brutto	Korekce	Netto	Pasiva	Netto
20X1 PC	250 000		250 000	-----	

20X5 FI MP	240 000		240 000	FzP	-10 000
20X6 FI MP	100 400		100 400	FzP VH 20X6	+400 -2 400

Příklad 7

Účetní jednotka koupila v listopadu 20X1 30 ks veřejně obchodovatelných akcií společnosti ZZ, a.s. za PC 5 000 Kč za 1 ks.

V prosinci 20X1 přikoupila ještě dalších 20 ks za PC 4 800 Kč za 1 ks. Akcie byly účetní jednotkou určeny k obchodování.

Tržní hodnota 1 ks akcie společnosti ZZ, a.s. k 31. 12. 20X1 činí 4 950 Kč.

V roce 20X2 účetní jednotka prodala 40 ks akcií společnosti ZZ, a.s. za prodejní cenu 4 980 Kč za 1 ks. Při vyřazení akcií stejného druhu se používá metoda FIFO.

Tržní hodnota 1 ks akcie společnosti ZZ, a.s. k 31. 12. 20X2 činí 5 000 Kč.

Řešení příklad 7

20X1

RH: $50 \times 4\,950 = 247\,500$ Kč

VH: $RH - PC = 247\,500 - 246\,000 = +1\,500$ Kč

20X2 - prodej

Výnosy: $40 \times 4\,980 = 199\,200$ Kč

Náklady: $40 \times 4\,950 = 198\,000$ Kč

VH 20X2 z prodeje akcií: $+1\,200$ Kč

20X2 – přecenění

RH: $10 \times 5\,000 = 50\,000$ Kč

VH: $RH\ 2 - RH\ 1 = 50\,000 - 49\,500 = +500$ Kč

nebo zvážení reklasifikace aktiva ??

Řešení příklad 7

Aktiva	Brutto	Korekce	Netto	Pasiva	Netto
20X1 PC	246 000		246 000	-----	
20X1 KFM	247 500		247 500	VH 20X1	+1 500
20X2 KFM	50 000		50 000	VH 20X2	+ 1 200 + 500

Zdroj: autor

POZOR

- Zvolená metoda oceňování platí pro všechny investice v dané skupině (v jedné rozvahové položce)
- Metoda ekvivalence a reálná hodnota má přednost před oceňováním historickou cenou
- Restrukturalizace aktiv
- Přecenění majetkových CP k obchodování do výsledku hospodaření
- Přecenění realizovatelných CP do fondu z přecenění